II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 20. december 1989

om ydelse af kurérservice i Nederlandene

(Kun den nederlandske udgave er autentisk)

(90/16/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Opettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 90, stk. 1 og 3,

efter at have givet de nederlandske myndigheder lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger til de klagepunkter, Kommissionen har fremført med hensyn til § 2 og 12 i forslaget til ny postlov, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFREMSTILLING

Beskrivelse af den statslige foranstaltning

(1) Ved § 2 og § 12, stk. 2, i lov af 26. oktober 1988 om postbesørgelse (postloven) har Nederlandene indført forbud mod, at andre virksomheder end PTT-Post BV, som har koncession på postbefordring, indsamler befordrér og omdeler breve på højst 500 gram, medmindre disse virksomheder opfylder alle de tre nedennævnte betingelser:

— virksomheden skal forinden være registreret

— den skal yde en service af væsentligt højere kvalitet end postvæsenet med hensyn til befordringstid og sikring af forsendelserne under befordringen

— den skal tilbyde disse ydelser til en pris, der ikke ligger under en bestemt mindstetakst, der fastsættes i en bekendtgørelse (algemene maatregel van bestuur).

Den nederlandske regering fastsatte ved bekendtgørelse af 19. december 1988 (Besluit minimumtarieven koeriersdiensten) [1] denne mindstetakst til 11,90 hfl for indenlandske forsendelser eller forsendelser til lande uden for EF.

Disse mindstetakster gælder ikke for PTT-Post BV's såkaldte EMS-service. De takster, der blev fastsat i bekendtgørelsen, er højere end visse af de takster, der hidtil var blevet anvendt af internationale kurérservicevirksomheder, som opererer i Nederlandene, både for indenlandske og for forsendelser til andre medlemsstater.

I øvrigt er det i henhold til bekendtgørelsen af 12. maj 1989 [2], der indeholder nærmere bestemmelser om registreringen, kun de private kurérservicevirksomheder, der skal anmelde deres takster hvert år inden den 1. marts. Denne bestemmelse har til formål at udelukke enhver mulighed for fleksibilitet i disse virksomheders takstforhandlinger med større kunder. Den rammer hovedsagelig virksomheder etableret uden for Nederlandene, som hvert år skal anmelde alle deres takster til registreret i Haag, uanset hvor mange forsendelser de indsamler i Nederlandene.

Den hidtidige situation

(2) Før loven af 26. oktober 1988 trådte i kraft, var postbesørgelse reguleret ved postloven fra 1954. Også denne lov gav det nederlandske postvæsen eneret på at indsamle og omdele breve. I praksis

[1] Staatsblad 1988, s. 605.
[2] Staatscourant 8. juni 1989, nr. 109.

modsatte de nederlandske myndigheder sig imidlertid ikke, at internationale kurérservicevirksomheder udførte kurérservice i Nederlandene til takster, der lå under de i den nye lov fastsatte mindstetakster. Denne kurérservice dækkede behov, som postvæsenet ikke kunne imødekomme. Postvæsenets monopol var i realiteten begrænset til almindelige ydelser i forbindelse med befordring af breve. Kurérservice blev ydet i konkurrence mellem postvæsenets EMS-tjeneste og de internationale kurérvirksomheder.

Pr. 1. januar 1989 beskæftigede de private kurérvirksomheder i alt ca. 4 000 ansatte inden for kurérservice hovedsagelig inden for Nederlandene, men også til andre medlemsstater som led i international kurérbefordring, og som den nye nederlandske lovgivning vil trænge ud af markedet til fordel for PTT-post BV.

De pågældende ydelser

(3) Der findes to markeder for postbesørgelse: dels markedet for almindelig postbefordring og dels markedet for kurérservice. Da der er tale om markeder for tjenesteydelser og ikke for almindelige varer, kan sondringen mellem de to markeder ikke udelukkende foretages på grundlag af arten af de befordrede genstande. Den væsentligste forskel ligger derimod i den værditilvækst, der tilføres ydelsen i forhold til den ydelse, der blot består i at befordre de pågældende genstande.

Almindelig postbefordring består i at befordre forsendelser fra postkasser og postkontorer spredt over et helt område, som efter en central sortering afleveres i modtagernes brevkasser under regelmæssige postomdelinger. Ekspréspostbefordring kan betragtes som et led i den almindelige postbefordring. Ekspréspostbefordring er en standardiseret ydelse, som indgår i den grundlæggende ydelse, blot med den forskel, at forsendelserne mod et fast gebyr befordres hurtigere end ellers inden for den nederlandske grænser.

Kurérservice kendetegnes ikke alene ved at være hurtigere og mere sikker end almidnelig postbefordring, men også ved alle eller nogle af de supplerende ydelser, der tilbydes, alt efter de pågældende virksomheders forretningspolitik, såsom:

— afhentning hos afsender

— direkte overbringelse til modtager

— mulighed for at ændre bestemmelsessted eller modtager under befordringen

— kvittering for modtagelsen

— konstant opsyn med forsendelserne

— personlig kundebetjening og mulighed for at variere den ydede service efter den enkelte kundes behov.

Den nederlandske myndigheders påstand om, at kurérservice indgår som en integreret del af postvæsenets almindelige virksomhed, er uden betydning i denne henseende. Det nederlandske postvæsen har mulighed for at tilbyde begge former for ydelser. Dette ændrer dog intet ved den kendsgerning, at ydelse af kurérservice kræver andre aktiviteter ud over dem, der udføres ved almindelig postbesørgelse. Den omstændighed, at en og samme virksomhed tilbyder flere forskellige slags ydelser, er ikke bevis, for at der kun er tale om ét marked.

(4) Markedet for almindelig postbesørgelse adskiller sig desuden fra markedet for kurérservice i kraft af, at de to former for postbefordring dækker forskellige behov. Disse ydelser er ikke indbyrdes substituerbare. Kurérservice er rettet mod erhvervskunder, for hvem det er væsentligt, at modtageren får forsendelsen inden for en garanteret frist. Den almindelige postbesørgelse er der imod rettet mod den brede offentlighed, for hvem ydelsens pris har mindst lige så stor betydning som hurtigheden. De merydelser, der tilbydes ved kurérservice, afspejles også i prisen på denne befordring. Den højeste takst for almindelig postbesørgelse — dvs. for et brev på op til 500 gram — ligger på 4,5 hfl. Derimod ligger taksterne for de private virksomheders kurérservice næsten altid over 4,5 hfl selv under hensyntagen til de rabatter, der indtil ikrafttrædelsen af bekendtgørelsen af 19. december 1988 blev ydet til store kunder. Det skal bemærkes, at på EF-plan befordres 95 % af alle forsendelser som almindelig post, medens kurérservice kun tegner sig for 5 %. Omsætningen inden for almindelig postbefordring er imidlertid kun dobbelt så høj som inden for kurérservice. Dette hænger sammen med, at almindelig postbefordring er en masseydelse med lav værditilvækst, medens kurérservice er en ydelse med meget høj værditilvækst. I praksis konkurrerer disse to former for postbefordring ikke indbyrdes.

Sagens hidtidige forløb

(5) Ved skrivelse af 7. november 1988 fremsatte Kommissionen forbehold over for bestemmelserne i § 12, stk. 1, og 2, i forslaget til ny postlov, fordi den fandt, at disse bestemmelser kunne skade de private kurérvirksomheder. Efter at denne lov var blevet vedtaget, anmodede Kommissionen ved telex af 29. november 1988 om yderligere oplysninger og opfordrede de nederlandske myndigheder til at fremsende deres bemærkninger til spørgsmålet om denne lovs eventuelle uforenelighed med EF-retten. I denne telex bebudede Kommissionen desuden, at hvis det viste sig, at den havde ret i sin antagelse, af, at de nye foranstaltninger ville trænge postvæsenets konkurrenter ud af en væsentlig del af markedet for kurérservice, ville Kommissionen muligvis vedtage en beslutning med hjemmel i

artikel 90, stk. 3. Ved skrivelse af 13. december 1988 fremsendte de nederlandske myndigheder den endelige tekst til loven sammen med referater af parlamentsdebatterne om den nye lov.

Ved skrivelse af 16. januar 1989 besvarede de nederlandske myndigheder i øvrigt hovedpunkterne i Kommissionens spørgsmål. De gjorde gældende, at det lovmæssige monopol ikke var mere omfattende, end hvad der var nødvendigt af hensyn til varetagelsen af en universel postbefordring at ekspresbefordring også måtte sikres beskyttelse, samt at monopolet havde eksisteret siden 1807. Den første af disse påstande gennemgås nærmere under betragtning nr. 16 og 17. Den anden er irrelevant, eftersom postvæsenet selv, inden for rammerne af EMS-tjenesten, tilbyder mere gunstige takstbetingelser end de private kurérvirksomheder. Postvæsenet konkurrer altså selv med denne tjeneste. Heller ikke den tredje påstand kan tages til følge, eftersom den tidligere lovgivning stammer fra tiden før de private kurérvirksomheders fremkomst, samt at den aldrig havde været anvendt over for disse.

II. RETLIG VURDERING

Virksomheden

(6) Det nederlandske postvæsen — PTT-Post BV — er en privatretlig virksomhed, hvis kapital ejes 100 % af PTT Nederland NV, som også er en privatretlig virksomhed, men har den nederlandske stat som eneaktionær. Virksomheden har indgået en aftale med andre medlemsstaters postvæsen om kurérpostbefordring til og fra disse lande under handelsnavnet »EMS«.

»EMS« er helt klart rettet mod samme kundekreds som de private virksomheders kurérservice. I øvrigt varetager PTT-Post BV fortsat traditionel ekspres-postbefordring.

(7) Virksomheden PTT-Post BV er en offentlig virksomhed efter EØF-Traktatens artikel 90, stk. 1, og den nederlandske postlovs § 2 og 12 samt bekendtgørelsen af 19. december 1988, i henhold til hvilken denne virksomhed skal have eneret på at indsamle, befordre og omdele breve på højst 500 gram, udgør foranstaltninger som omhandlet i nævnte artikel.

EØF-Traktatens artikel 86

(8) Af Traktatens artikel 90 følger, at virksomheder, der har fået indrømmet ekslusive rettigheder som omhandlet i denne artikel, fortsat er underkastet konkurrencereglerne i Traktatens artikel 86. De er således omfattet af artikel 86, medmindre det i henhold til artikel 90, stk. 2, kan godtgøres, at anvendelsen af disse bestemmelser retligt eller faktisk ville hindre dem i at opfylde de særlige opgaver, der er betroet dem.

Det geografiske marked og de omhandlede tjenesteydelser

(9) De markeder, der berøres af den her omhandlede statslige foranstaltning, er markedet for befordring af breve af en vægt på højst 500 gram fra nederlandsk område og det dermed beslægtede, men dog selvstændige, marked for kurérbefordring af breve fra dette område.

Dette område opfylder væsentlighedskriteriet i artikel 86 i kraft af det nederlandske markeds økonomiske betydning i forhold til hele Fællesskabet.

På dette marked udføres kurérservice — som det fremgår af betragtning nr. 3 og 4 — på konkurrencevilkår, der i henseende til ydelsens pris og vilkår samt de behov, den dækker på dette marked, er tilstrækkeligt homogene til, at denne ydelse derved adskiller sig fra andre ydelser.

Dominerende stilling

(10) I kraft af eneretten til at indsamle, befordre og omdele alle breve på højst 500 gram fra Nederlandene og til at opstille postkasser og udstede frimærker indtager virksomheder PTT-Post BV — ligesom postvæsenet siden 1954 har gjort det — en dominerende stilling på markedet for almindelig postbefordring.

Disse enerettigheder, som udelukker enhver konkurrence på dette marked, giver virksomheden PTT-Post BV mulighed for at føre en helt uafhængig forretningspolitik over for sine konkurrenter, der udelukkes fra at operere på dette marked, og over for forbrugerne, der med hensyn til almindelig postbefordring er henvist til kun at benytte denne virksomhed.

Misbrug af dominerende stilling

a) *Udvidelse af en dominerende stilling*

(11) Der foreligger misbrug af en dominerende stilling, jf. artikel 86, når en virksomhed, som har en dominerende stilling på et bestemt marked, forbeholder sig selv eller en virksomhed i samme koncern forberedende arbejdsopgaver, som kan udføres af en tredje virksomhed inden for dennes erhvervsområde på at beslægtet, men selvstændigt marked, med fare for, at enhver konkurrence fra denne virksomheds side bliver udelukket [3]. Og den nye postlov indebærer netop, at PTT-post BV forbeholdes den del af markedet for kurérforsendelser, der besørges for en takst på under 11,9 hfl. hvor virksomheden indtil denne lovs ikrafttrædelse måtte konkurrere med de private kurérvirksomheder.

[1] Dom af 3. oktober 1985, sag 311/84, CBEM/CLT og IPB, Sml. 1985, s. 3278, præmis nr. 27.

Loven af 26. oktober 1988 og bekendtgørelsen af 19. december 1988 udvider således PTT-Post BV's hidtidige dominerende stilling til også at omfatte markedet for kurérservice, som ikke er det samme som markedet for almindelig postbefordring. På dette marked besidder PTT-Post BV herefter ikke alene en dominerende stilling i kraft af, at virksomhedens infrastruktur omfatter hele Nederlandene, men også i kraft af, at loven forbyder dens konkurrenter på dette marked at yde kurérservice for under 11,9 hfl, hvorved hele dette marked eller en del deraf forbeholdes PTT-Post BV. Konkurrencen på den resterende del af dette marked udelukker ikke, at PTT-post BV besidder en dominerende stilling. Virksomheden kan således tilrettelægge sin forretningspolitik uden at måtte tage hensyn til nogen konkurrence og uden af den grund at måtte bære de normale konsekvenser heraf. PTT-Post BV vil således helt uafhængigt kunne fastlægge sin forretningspolitik over for sine store kunder inden for kurérservice, eftersom virksomhedens konkurrenter ikke vil kunne yde rabatter, så taksterne kommer ned under den lovmæssige mindstetakst.

b) *Påtvingelse af urimelige priser og betingelser*

(12) Før den nye lovs ikrafttrædelse vare der mange virksomheder i erhvervslivet, der benyttede sig af de private kurérvirksomheder. De fandt, at deres behov i mindre grad blev tilgodeset af postvæsenet, enten på grund af ydelsernes pris eller kvalitet. Disse virksomheder er nu berøvet muligheden for at vælge, om de ønsker at benytte postvæsenet eller de private kurérvirksomheder til befordring af kurérpost på højst 500 gram i takstkategorien på op til 11,9 hfl i henhold til loven skal de nu benytte PTT-Post BV's kurérservice på de af denne virksomhed fastsatte vilkår, uanset om dette tilgodeser deres behov eller ej.

c) *Begrænsning af udbuddet*

(13) Den nye lov vil begrænse antallet af tjenesteydere og forringe servicekvaliteten. Efter at de private kurérvirksomheder nu ikke mere kan tilbyde disse ydelser til en tarif på under 11,9 hfl, har deres kunder ikke længere adgang til ydelser af samme kvalitet, eftersom det nederlandske postvæsen og EMS-tjenesten endnu ikke kan tilbyde en lige så hurtig og pålidelig kurérservice. Derved påføres disse kunder helt klart skade, eftersom de — hvis de fortsat vil benytte sig af kurérservice — må betale mindst 11,9 hfl. pr. forsendelse i stedet for den hidtidige, lavere takst.

(14) Denne foranstaltning afskærer desuden postvæsenets konkurrenter på markedet for kurérforsendelser på over 500 gram fra at tilbyde et komplet udbud af kurérserviceydelser og stiller dem derved ringere i konkurrencen over for postvæsenet. Det nederlandske postvæsen kan jo drage fordel af at være den eneste virksomhed, der kan tilbyde disse ydelser til en pris, der ligger under mindstetaksten, således at den kan tilbyde sine kunder de øvrige ydelser til en pris, der ligger tæt op ad marginalomkostningerne, medens konkurrenterne må indregne alle omkostninger ved at indsamle og befordre post i prisen på de ydelser, de kan tilbyde uden om monopolet. Nederlandene har ved at indrømme postvæsenet eneret på at yde kurérservice til en pris under den lovmæssige mindstetakst indført en forskelsbehandling selv inden for de ydelser, der ikke er forbeholdt postvæsenet.

Den anden betingelse, der stilles, for at postvæsenets konkurrenter fortsat skal kunne tilbyde kurérservice, nemlig at deres ydelser skal være af højere kvalitet end den, der tilbydes af PTT-Post BV indebærer ikke alene en forskelsbehandling af disse konkurrenter, men skaber desuden manglende retssikkerhed for disse virksomheder. Selv om de ydelser, der tilbydes af de private kurérvirksomheder, for øjeblikket rent kvalitativt adskiller sig fra postvæsenets ydelser, er det muligt, at den posttjeneste, der varetager kurérservice nemlig EMS, i fremtiden vil nå op på et tilsvarende kvalitetsniveau. I henhold til den nye lov ville det til den tid være forbudt for private kurérvirksomheder at tilbyde kurérservice fra Nederlandene, undtagen for forsendelser på over 500 gram.

Påvirkning af samhandelen mellem medlemsstater

(15) For at en foranstaltning kan anses at påvirke samhandelen mellem medlemsstater, skal der ikke nødvendigvis føres bevis for, at den rent faktisk påvirker handelsstrømmene; i henhold til EØF-Traktatens artikel 85 og 86 er det tilstrækkeligt at påvise, at den kan påvirke samhandelen mellem medlemsstater. Og det kan ikke bestrides, at den nederlandske regering ved at forbeholde en enkelt virksomhed retten til at yde kurérservice for forsendelser på højst 500 gram til en pris på under 11,9 hfl. til andre medlemsstater har truffet foranstaltninger, der vil kunne påvirke ydelsen af kurérservice mellem medlemsstater. I øvrigt ville denne foranstaltning, også selv om den kun berørte kurérservice inden for Nederlandene, påvirke konkurrenter i andre medlemsstater, der tilbyder disse ydelser i nederlandene. Forbuddet mod, at virksomheder fra andre medlemsstater, der besørger forsendelser til Nederlandene, også befordrer forsendelser, som nu er forbeholdt PTT-Post BV, mellem deres nederlandske kunder, begrænser deres muligheder for at få dækket nogle af deres omkostninger ved at indsamle og omdele post til Nederlandene ved hjælp af de indtægter, der stammer fra deres befordring af post mellem deres kunder i Nederlandene. Dette forbud afskærer dem desuden fra fortsat at benytte sig af nederlandske virksomheder til at varetage indsamlingen og omdelingen af breve i Nederlandene, eller bevirker i det mindste, at det

bliver dyrere for dem at benytte nederlandske virksomheder. Forbuddet kan forhindre, at der tilbydes kurérservice fra nabolande, eller det kan gøre disse ydelser dyrere.

Artikel 90, stk. 2, i EØF-Traktaten

(16) Den nederlandske lovgivnings sondring mellem de ydelser, der er forbeholdt postvæsenet, og de øvrige postydelser, hævdes at være indført for at sikre kvaliteten af den almindelige postbefordring. Med denne sondring har den nederlandske regering ønsket at præcisere, hvad den betragter som værende tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, og hvilke ydelser der ikke betragtes som sådanne. I henhold til EØF-Traktaten skal Kommissionen i sin vurdering af denne sondring lægge artikel 90, stk. 2, til grund. Ifølge denne artikel finder Traktatens bestemmelser, og i særdeleshed konkurrencereglerne, anvendelse på postydelser, medmindre disse bestemmelser faktisk eller retligt hindrer opfyldelsen af de særlige opgaver, som er betroet den pågældende virksomhed. Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt anvendelsen af Traktatens bestemmelser vil have denne virkning, påhviler bevisbyrden vedkommende medlemsstat.

(17) I denne sag har Nederlandene som argument for udvidelsen af postvæsenets dominerende stilling fremført, at det er nødvendigt at sikre postvæsenet tilstrækkelige indtægter til, at det kan opfylde de særlige opgaver, det har fået betroet.

Det anføres, at der i kraft af konkurrencen fra de private kurérvirksomheder var risiko for, at postvæsenets kurérservice kun ville få overladt de i økonomisk henseende mindst interessante forsendelser. Der nederlandske postvæsen har imidlertid fra 1986 til 1987 øget sit overskud fra 9 til 130 mio hfl. til trods for denne konkurrence. Postvæsenet havde tidligere en omsætning inden for kurérservice på ca. 40 mio hfl. om året til trods for konkurrencen fra de private kurérvirksomheder. Hvad den traditionelle ekspresbefordring angår, forhindrede denne konkurrence ikke en stigning i antallet af forsendelser fra 3,5 millioner i 1983 til 4,7 millioner i 1987.

Det er således ikke godtgjort, at en opretholdelse af den konkurrencesituation, der fandtes forud for den nye lovs ikrafttrædelse, skadede den almindelige postbefordring, og at den her omhandlede foranstaltning var af afgørende betydning for at skabe balance i postvæsenets økonomi. Nødvendigheden af at udvide postvæsenets dominerende stilling til også at omfatte markedet for kurérservice, som var af sekundær betydning for postvæsenet, var ikke nogen objektiv nødvendighed, der kunne gøre det berettiget at udelukke konkurrencen på markedet.

Postvæsenet råder i realiteten allerede over ikke ubetydelige fordele ved udøvelsen af sit hverv. Det har eneret på at opstille postkasser og udstede frimærker. Det er fritaget fra de forpligtelser, der følger af loven om landevejstransport (wet autovervoer goederen) og forordningen om køretid (rijtijden besluit). Postvæsenet kan opnå stordriftsfordele ved at benytte eget personale og egen infrastruktur til de forskellige ydelser og kan indregne disse fordele i sine takster, bl.a. ved at yde rabatter på EMS-ydelser.

I øvrigt klarer PTT-Post BV, sig for øjeblikket udmærket i konkurrencen med de private virksomheder. Denne virksomhed har ikke pligt til at tilbyde sine ydelser i hele Nederlandene til samme takster. Den yder betydelige rabatter, hvis forenelighed med artikel 86 i visse tilfælde forekommer tvivlsom ([1]). PTT-Post BV kan således, ligesom virksomhedens konkurrenter i det private erhvervsliv, tage hensyn til omkostningsforskelle ved fastsættelsen af sine takster. Det er således ikke godtgjort, at dens karakter af en virksomhed, der har fået overdraget at opfylde opgaver af almindelig økonomisk interesse, giver sig et sådant udslag i taksstrukturen ([2]), at dette kan bevirke, at den inden for kurérservice ikke skulle falde ind under konkurrencereglerne.

(18) I betragtning af det ovenstående vil bevarelsen af den konkurrencesituation, der fandtes før den nye lovs ikrafttrædelse, ikke kunne hindre postvæsenet i at opfylde de almennyttige opgaver, det har fået betroet af den nederlandske regering. PTT-Post BV's monopol på almindelig postbefordring, som ikke anfægtes i denne beslutning, er på indeværende tidspunkt fuldt ud tilstrækkeligt til at sikre, at virksomheden fortsat kan opfylde sine forpligtelser som offentlig tjeneste, uden at samhandelen påvirkes på en måde, der er i strid med Fællesskabets interesse —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Bestemmelserne i § 2 og 12 i den nederlandske postlov i forbindelse med bestemmelserne i bekendtgørelsen af 19. december 1988, forbeholder postvæsenet retten til at yde kurérservice med indsamling, befordring og omdeling af breve på højst 500 gram til en pris på under 11,9 hfl. for forsendelser til andre EF-lande og en pris på 17,5 hfl. for forsendelser til lande uden for EF, og de bestemmelser om, at alle takster forinden skal registreres, som er indeholdt i bekendtgørelsen af 12. maj 1989, er uforenelige med EØF-Traktatens artikel 90, stk. 1, sammenholdt med samme Traktats artikel 86.

Artikel 2

Den nederlandske regering skal senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning underrette Kommis-

([1]) Jf. dom af 13. februar 1979, sag 85/76, Hoffmann Laroche/Kommissonen, Sml. 1979, s. 461 (præmis nr. 49 og 102 ff.).
([2]) Jf. dom af 11. april 1989, sag. 66/86, Ahmed Saeed Flugreisen/Zbow, endnu ikke offentliggjort.

sionen om de foranstaltninger, den har truffet for at efterkomme den.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til Kongeriget Nederlandene.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. december 1989.

På Kommissionens vegne

Leon BRITTAN

Næstformand